

Filozofia społeczna (wykład) - 2019/2020

Opis zajęć

Informacje ogólne

Prowadzący: dr hab. Arkadiusz Jabłoński prof. KUL

Organizator: Wydział Nauk Społecznych - Instytut Socjologii

Liczba godzin tydzień/semestr: 2/30

Język wykładowy: Język polski

Cele przedmiotu

C1 - Poznanie założeń ontologicznych, epistemologicznych i aksjologicznych wybranych filozoficznych koncepcji życia społecznego

C2 - Poznanie najważniejszych wartości określających życie społeczne

Wymagania wstępne

Efekty kształcenia dla przedmiotu

WIEDZA

K_W01 Posiada podstawową wiedzę na temat tradycji myśli filozoficzno-społecznej w cywilizacji judeo-chrześcijańskiej w zakresie rozumienia struktur i procesów społecznych

K_W02 Posiada wiedzę na temat aksjologicznych podstaw działalności człowieka w społeczeństwie i form ich instytucjonalizacji w zbiór zasad i reguł życia społecznego

UMIEJĘTNOŚCI

K_U01 Posiada podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych w perspektywie łączącej klasyczne i współczesne koncepcje filozofii społecznej

K_U03 Potrafi streszczać treści z filozofii społecznej zawarte w podręcznikach

K_U04 Potrafi samodzielnie identyfikować interes społeczny; uczestniczyć w dialogu publicznym; staje się otwarty na kontrargumenty w kwestiach spornych

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K_K01 Potrafi aktywnie włączać się w dyskusje i animować rozwój społeczno-kulturowy i polityczny społeczności na poziomie lokalnym, ogólnopaństwowym i międzynarodowym

K_K02 Zauważa konieczność i wyrabia w sobie umiejętność ciągłego kształcenia

Metody dydaktyczne

Wykład z użyciem środków audiowizualnych (projektor multimedialny). Przewidywana możliwość aktywnego włączania się studentów w tok wykładu i podejmowanie dyskusji.

Treści programowe przedmiotu

1. Filozofia społeczna a socjologia
2. Dyscypliny filozofii praktycznej
3. Metafora jaskini - wychowanie w prawdzie podstawą władzy (Platon)
4. Cele państwa - warunki życia szczęśliwego (Arystoteles)
5. Przeznaczenie człowieka a sprawowanie władzy (Św. Augustyn)
6. Sprawiedliwość w relacjach społeczno-ekonomicznych (Św. Tomasz z Akwinu)
7. Ustrój wyspy Utopii (T. Morus)
8. Suweren i jego uprawnienia (T. Hobbes)
9. Władza w społeczeństwie politycznym (T. Locke)

10. Ustawowe wyrażanie Woli Powszechnej (J. J. Rousseau)
11. Umiarkowanie duchem stanowienia praw (Monteskiusz)
12. Demokracja a prawne ograniczenia tyranii większości (A. de Tocqueville)
13. Sprawiedliwość jako bezstronność (J. Rawls)
14. Irracjonalne oblicza totalitaryzmu (H. Arendt)
15. Historyczystyczne zagrożenia społeczeństwa otwartego (K. Popper)

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Egzamin: pierwsza część w formie testu, a druga w formie ustnej. Przygotowanie na egzamin w formie fiszek streszczeń wybranych fragmentów literatury obowiązkowej. Wymagana punktualność i wysoka frekwencja.

Na ocenę 2:

Wiedza – nie posiada podstawowej wiedzy na temat tradycji myśli filozoficzno-społecznej w cywilizacji judeo-chrześcijańskiej oraz wiedzy w zakresie filozoficznych podstaw rozumienia struktur i procesów społecznych

Umiejętności i kompetencje – nie potrafi przygotować zadanych treści w formie streszczenia i nie posiada podstawowych umiejętności w zakresie interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych w perspektywie łączącej klasyczne i współczesne koncepcje filozofii społecznej

Na ocenę 3:

Wiedza – posiada uporządkowaną wiedzę na temat tradycji myśli filozoficzno-społecznej w cywilizacji judeo-chrześcijańskiej oraz wiedzy w zakresie filozoficznych podstaw rozumienia struktur i procesów społecznych

Umiejętności i kompetencje – potrafi przygotować zadane treści w formie streszczenia i posiada podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych w perspektywie łączącej klasyczne i współczesne koncepcje filozofii społecznej

Na ocenę 4:

Wiedza – posiada podstawową wiedzę na temat tradycji myśli filozoficzno-społecznej w cywilizacji judeo-chrześcijańskiej oraz wiedzę w zakresie filozoficznych podstaw rozumienia struktur i procesów społecznych, a także aksjologicznych podstaw działalności człowieka w społeczeństwie w wybranych aspektach

Umiejętności i kompetencje – potrafi przygotować zadane treści w formie streszczenia i posiada podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych w perspektywie łączącej klasyczne i współczesne koncepcje filozofii społecznej, a także potrafi podejmować dyskusje na te tematy

Na ocenę 5:

Wiedza – posiada podstawową wiedzę na temat tradycji myśli filozoficzno-społecznej w cywilizacji judeo-chrześcijańskiej oraz wiedzę w zakresie filozoficznych podstaw rozumienia struktur i procesów społecznych, a także aksjologicznych podstaw działalności człowieka w społeczeństwie i form ich instytucjonalizacji w zbiór zasad i reguł życia społecznego

Umiejętności i kompetencje – potrafi przygotować zadane treści w formie streszczenia i posiada podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji zjawisk społeczno-kulturowych w perspektywie łączącej klasyczne i współczesne koncepcje filozofii społecznej, a także potrafi podejmować dyskusje na te tematy i bronić swojego stanowiska

Literatura podstawowa i uzupełniająca

Podstawowa:

1. Platon, Państwo (ks. VII); 2. Arystoteles, Polityka (ks. VII); 3. Św. Augustyn, Państwo Boże (ks. XIX); 4. Św. Tomasz z Akwinu, Summa teologiczna (t. 18, 2.2. q. 77-79); 5. T. Morus, Utopia (ks. II); 6. T. Hobbes, Lewiatan (cz. II, rozdz. XVII-XVIII); 8. J. Locke, Dwa traktaty o rządzie (Traktat II, rozdz. VII-IX); 9. J.J. Rousseau, Umowa społeczna (ks. II), 10. Monteskiusz, O duchu praw (ks. 29), 11. A. Tocqueville, O demokracji w Ameryce (cz. II, rozdz. 7); 12. J. Rawls, Teoria sprawiedliwości (cz. I, rozdz. 3 i 11); 13. H. Arendt, Korzenie totalitaryzmu (rozdz. 12); 14. K. Popper, Społeczeństwo otwarte i jego wrogowie (rozdz. XII).

Uzupełniająca:

1. S. Kowalczyk, Człowiek a społeczność. Zarys filozofii społecznej, Lublin 2005.
2. L. Strauss, J. Cropsey, Historia filozofii politycznej, Warszawa 2010.
3. W. Chudy, Społeczeństwo zakłamanie, Warszawa 2006.
4. J. Heywood, Ideologie polityczne, Warszawa 2007.
5. A. Bloom, Umysł zamknięty, Zysk i S-ka, Poznań 2012.
6. B. Crick, W obronie polityki, PWN, Warszawa 2004.
7. F von Hayek, Droga do zniewolenia, Arcana, Kraków 2003
8. A. Macintyre, Czyja sprawiedliwość? Jaka racjonalność?, WAIP, Warszawa 2007.
9. C. Schmitt, Teologia polityczna i inne pisma, Znak, Kraków 2000.
- 10 R. Scruton, Co znaczy konserwatyzm?, Zysk i s-ka, Poznań 2002.

Kierunek studiów: Socjologia (stacjonarne I stopnia)

Lokalizacja w planach rocznych:

Etap: [Rok II - Semestr 3](#)

Punkty ECTS: 4

Forma zaliczenia: Egzamin